

Panteia

Bredewater 26
Postbus 7001
2701 AA Zoetermeer
Nederland

Tel. +31 79 322 20 00
info@panteia.nl
www.panteia.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
t.a.v. Directie Emancipatie
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Datum 18 augustus 2026
Kenmerk 11046
Onderwerp Rectificatie Lhbtqia+ monitor 2024

Geachte mevrouw,

Op 31 juni 2026 berichtte Panteia OCW over fouten die waren geconstateerd in de cijfermatige analyse van de rapportage van de lhbtqia+-monitor van 2024. Naar aanleiding hiervan vond op 7 augustus 2026 een overleg plaats met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ("OCW"), Movisie ("Movisie") en Panteia B.V. ("Panteia"). In dit gesprek is gesproken over ernst en oorzaak van de fouten, mogelijke consequenties en welke maatregelen Panteia en Movisie hebben getroffen en zullen gaan treffen om zo'n fout in de toekomst te voorkomen.

In deze brief worden de fouten en oorzaken weergegeven en gaan Movisie en Panteia in op welke maatregelen zijn getroffen om fouten in de toekomst te voorkomen. Panteia en Movisie zijn zich zeer bewust van de ernst van zulke fouten voor de doelgroep om wie het gaat en het beleid dat erop gebaseerd wordt. Panteia en Movisie zijn zeer geschrokken en doen er alles aan om dit te herstellen en te zorgen dat zo iets, in de toekomst, ten alle tijden voorkomen wordt.

Oorzaken en gemaakte fouten

In 2024 hebben Panteia en Movisie een onderzoek uitgevoerd voor OCW. Het onderzoek betreft de lhbtqia+-monitor, die tweejaarlijks wordt uitgevoerd (te weten 2024, 2026 en 2028). In het najaar van 2024 zijn de resultaten van de eerste meting gerapporteerd.

In 2024 zijn de analyses gedaan met behulp van de software SPSS. Op basis van voortschrijdend inzicht en technologische ontwikkelingen, heeft Panteia, in 2026 gekozen om de analyses uit te voeren met behulp van een ander type software: Python. Hiervoor is gekozen, omdat de uitgevoerde bewerkingen in Python inzichtelijker en beter controleerbaar zijn. Hierdoor wordt het risico op menselijke fouten verkleind. Om tot vergelijkbare resultaten te komen en om ontwikkelingen in de tijd te kunnen plaatsen, zijn in 2026 de resultaten vergeleken met de resultaten uit 2024. Bij het vergelijken van de resultaten kwamen afwijkingen naar voren, die niet geplaatst konden worden. Na een grondige analyse en onderzoek, zijn de afwijkingen verklaard: in 2024 zijn fouten gemaakt in de cijfermatige analyse, waardoor de cijfers in hoofdstuk 7 over de opvattingen van de Nederlandse bevolking over de groepen aсекuele, intersekse, transgender en non-binaire personen gedeeltelijk onjuist zijn. Het betreft voor deze vier groepen de houding van de Nederlandse bevolking over

IBAN: NL44INGB0650474341
SWIFT/BIC-CODE: INGBNL2A
BTW-NR: NL8099.81.737.B01
KVK Haaglanden 27199369

deze groepen op basis van een samenvattende schaalscore zoals in figuur 9 (pag. 138) en de opvattingen over deze groepen op basis van een samenvattende schaalscore uitgesplitst naar sociaal-demografisch kenmerken zoals in tabel 82 (pag. 138/139). Daarnaast is om dezelfde redenen figuur 3 (pag. 15) onjuist.

Het onderstaande overzicht toont de oude/onjuiste en nieuwe/juiste percentages van een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking met een positieve, neutrale of negatieve houding t.o.v. de vier aangegeven groepen.

Groep/thema	Houding	Oude/onjuiste percentage	Nieuwe/juiste percentage	Conclusie
Aseksuele personen	Positieve houding	81,6%	75,0%	Een aanzienlijk verschil in het percentage respondenten met een positieve houding. Het aandeel personen dat positief is, is kleiner dan eerder gedacht.
	Neutrale houding	16,4%	21,3%	
	Negatieve houding	2,0%	3,7%	
Transgender personen	Positieve houding	70,6%	65,9%	Een aanzienlijk verschil in het percentage respondenten met een positieve houding. Het aandeel personen dat positief is, is kleiner dan eerder gedacht.
	Neutrale houding	19,0%	23,1%	
	Negatieve houding	10,4%	11,0%	
Non-binaire personen	Positieve houding	52,9%	54,2%	Een klein verschil in het percentage respondenten met een positieve houding. Het aandeel personen dat positief is, is iets groter dan eerder gedacht.
	Neutrale houding	30,1%	28,9%	
	Negatieve houding	17,0%	16,9%	
Intersekse personen	Positieve houding	71,5%	68,1%	Een klein verschil in het percentage respondenten met een positieve houding. Het aandeel personen dat positief is, is iets kleiner dan eerder gedacht.
	Neutrale houding	23,1%	25,1%	
	Negatieve houding	5,4%	6,8%	

Met name voor aseksuele en transgender personen zijn de juiste percentages over de positieve houding van de respondenten aanzienlijk lager dan in het rapport van 2024 zijn weergegeven.

Na het ontdekken van deze fouten is OCW onmiddellijk op de hoogte gebracht en zijn Panteia, Movisie en OCW in overleg gegaan.

Corrigerende maatregelen

Movisie en Panteia zijn zich bewust dat dit niet had mogen gebeuren en zijn van mening dat dit nooit meer mag gebeuren. Om fouten in het rapport van 2024 te herstellen en in toekomstige rapporten te voorkomen, hebben zowel Movisie als Panteia extra maatregelen getroffen. Hieronder een weergave van deze maatregelen.

Panteia heeft de volgende corrigerende maatregelen uitgevoerd:

- De voor de lhbtq+-monitor 2024 gehanteerde analysescripts, de daarin toegepaste analysemethoden en de op basis daarvan verkregen uitkomsten zijn grondig gecontroleerd op volledigheid en juistheid. Daarbij is specifiek gecontroleerd op 1) de juistheid van de gegevens die in de analysescripts zijn gebruikt; en 2) de gekozen analysemethoden, de correcte verwerking daarvan in de analysescripts en de daaruit voortkomende output.

- De analyse is opnieuw grondig gecontroleerd op of de analyse-uitkomsten volledig en correct zijn verwerkt in de tabellen, figuren en teksten van het rapport. Hiermee is aanvullend geborgd dat de gerapporteerde cijfers overeenkomen met de uitkomsten van de analyses.
- Het team dat de analyses heeft gecontroleerd heeft, is ten opzichte van 2024 uitgebreid van twee medewerkers (het vierogenprincipe) naar vier medewerkers (het achtogenprincipe). Om de objectiviteit te waarborgen, waren de twee aanvullende medewerkers niet betrokken bij de oorspronkelijke analyses of bij de totstandkoming van het rapport uit 2024. De twee medewerkers zijn senior kwantitatieve onderzoekers met ruime ervaring in grootschalige monitoronderzoeken. Hierdoor zijn de methodologie, analyses, uitkomsten en rapportage aanvullend en met een meer onafhankelijke blik beoordeeld. Dit draagt bij aan een bredere en zorgvuldiger toetsing van het onderzoek.

Movisie:

- Movisie kiest ervoor om de werkwijze en cijfers in teksten extra te toetsen door één hoogleraar, verbonden aan Movisie, en die buiten het projectteam valt. Er vindt intern al controle plaats, vandaar de keuze voor een extra controle door een expert met een externe blik.

In de bijlage bij deze brief zijn de gecorrigeerde tabellen en figuren opgenomen ter vervanging van de onjuiste tabellen en figuren in de rapportage van de lhbtq+-monitor 2024.

Met vriendelijke groet,

Panteia B.V.

Movisie

Bijlagen

Bijlage 1: Gecorrigeerde tabellen en figuren ter vervanging van de onjuiste tabellen en figuren in de rapportage van de lhbtq+-monitor 2024

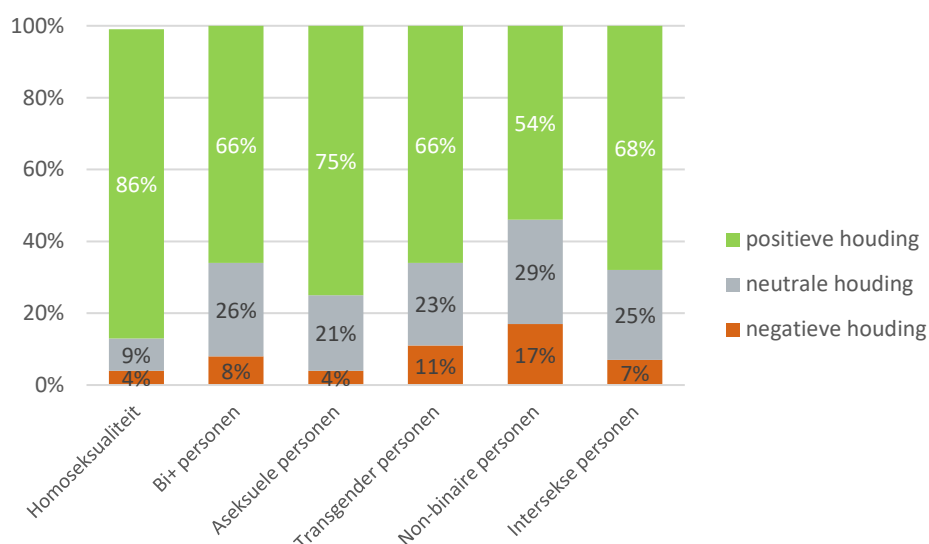

Bijlage 1

In deze bijlage zijn de gecorrigeerde tabellen en figuren opgenomen ter vervanging van de onjuiste tabellen en figuren in de rapportage van de lhbtqia+-monitor 2024.

In het hoofdstuk 'Samenvatting':

Figuur 1 Houding ten opzichte van homoseksualiteit, bi+ personen, asexuele personen, transgender personen, non-binaire personen en intersekse personen op basis van samenvattende schaalscores, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

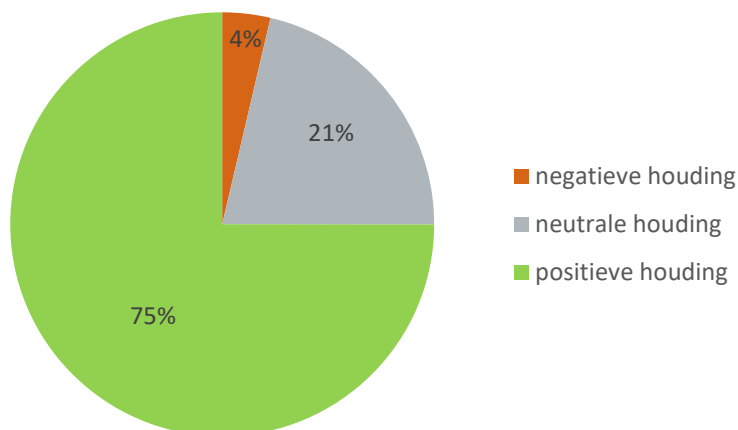
a Op basis van een aantal stellingen per onderwerp, exclusief respondenten die de stellingen beantwoorden met 'zeg ik liever niet', 'weet ik niet' en 'nooit over nagedacht'. Zie hoofdstuk 7 voor toelichting over de stellingen en het aantal respondenten per antwoordcategorie per stelling.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtqia+-monitor, 2024

In hoofdstuk 7 'Opvattingen', paragraaf 7.6 over asexuele personen:

Figuur 9 Houding ten opzichte van asexualiteit op basis van samenvattende schaalscore, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

a De maat is berekend op basis van zeven stellingen over asexualiteit (zie Tabel 81). De stellingen over of de respondent een relatie zou willen hebben en of je nog steeds verliefd kan worden als je asexueel bent, zijn niet meegenomen. De relatievraag is niet meegenomen omdat dit geen houding tegenover asexualiteit weergeeft. Hetzelfde geldt voor de vraag 'kan je nog steeds verliefd worden als je asexueel bent?'. Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = helemaal mee eens; 2 = mee eens; 3 = niet mee eens, niet mee oneens; 4 = mee oneens; 5 = helemaal mee oneens; 6 = zeg ik liever niet; 7 = weet ik niet; 8 = nog nooit over nagedacht). Antwoorδοpties 6, 7 en 8 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens is de totale gemiddelde schaalscore op de stellingen onderverdeeld in de groepen 'zeer negatief' (1,00-1,49), 'negatief' (1,50-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49), 'positief' (3,50-4,49) en 'zeer positief' (4,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,70 en 0,68.

Bron : Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

Tabel 82 Opvattingen over asexualiteit op basis van samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^{a b c}

	negatief	neutraal	positief
geslacht***			
man	6	26	68
vrouw	1	17	82
X (genderneutraal)	0	0	100
leeftijd			
18-30 jaar	5	16	79
30-40 jaar	6	23	71
40-50 jaar	3	22	75
50-60 jaar	3	18	79
60-70 jaar	3	26	71
> 70 jaar	3	22	75
opleiding***			
laag	4	24	72
middelbaar	4	25	70
hoog	2	16	82
religie			
geen religie of levensbeschouwing	3	22	75
rooms-katholicisme	5	24	71
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	3	19	78
overig	9	15	77

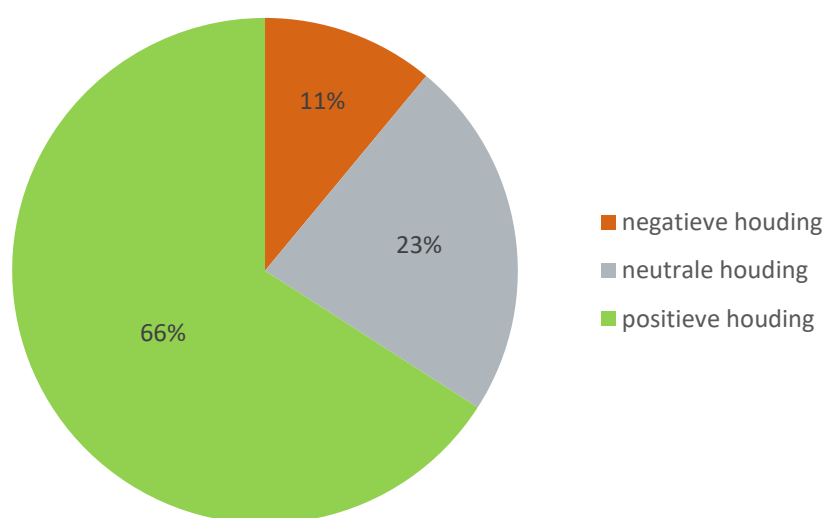
- a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van asexualiteit.
- b De asterisken geven aan of het kenmerk iets toevoegt aan het multivariate regressiemodel dat verschillen in de samenvattende houding ten opzichte van bisexualiteit verklaart als rekening wordt gehouden met de andere kenmerken. Voor de toetsing van de significantie van de correlaties zijn $p < 0,05$ (**) en $p < 0,01$ (***) gehanteerd.
- c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij aanmelding van het I&O Research Panel (voor deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 77.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

In hoofdstuk 7 'Opvattingen', paragraaf 7.8 over transgender personen:

Figuur 10 Houding ten opzichte van transgender personen op basis van samenvattende schaalscore, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

a De maat is berekend op basis van negen stellingen over transgender personen (zie Tabel 84). De stelling 'Tegenwoordig zijn meer mensen transgender. Ik vind het een modeverschijnsel of rage.' is niet meegenomen in de schaalscore. Deze vraag is niet meegenomen omdat dit geen houding tegenover trans personen weergeeft. Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = helemaal mee eens; 2 = mee eens; 3 = niet mee eens, niet mee oneens; 4 = mee oneens; 5 = helemaal mee oneens; 6 = zeg ik liever niet; 7 = weet ik niet; 8 = nog nooit over nagedacht). Antwoordopties 6, 7 en 8 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens is de totale gemiddelde schaalscore op de stellingen onderverdeeld in de groepen 'zeer negatief' (1,00-1,49), 'negatief' (1,50-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49), 'positief' (3,50-4,49) en 'zeer positief' (4,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,85 en 0,89.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

Tabel 85 Opvattingen over transgender personen op basis van samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^{a b c}

	negatief	neutraal	positief
geslacht***			
man	17	28	55
vrouw	6	19	76
X (genderneutraal)	0	0	100
leeftijd***			
18-30 jaar	14	22	64
30-40 jaar	13	30	58
40-50 jaar	17	19	64
50-60 jaar	9	20	71
60-70 jaar	8	28	64
> 70 jaar	9	17	74
opleiding***			
laag	13	22	66
middelbaar	13	28	60
hoog	8	19	73
religie***			
geen religie of levensbeschouwing	9	19	72
rooms-katholicisme	11	28	61
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	18	32	50
overig	19	19	62

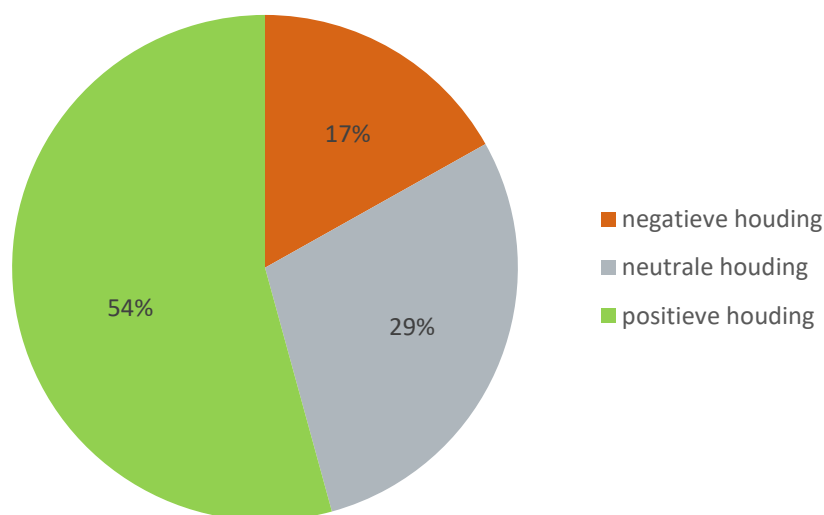
- a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van transgender personen.
- b De asterisken geven aan of het kenmerk iets toevoegt aan het multivariate regressiemodel dat verschillen in de samenvattende houding ten opzichte van bisexualiteit verklaart als rekening wordt gehouden met de andere kenmerken. Voor de toetsing van de significantie van de correlaties zijn $p < 0,05$ (**) en $p < 0,01$ (***) gehanteerd.
- c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij aanmelding van het I&O Research Panel (voor deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 77.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

In hoofdstuk 7 'Opvattingen', paragraaf 7.9 over non-binaire personen:

Figuur 11 Houding ten opzichte van non-binaire personen op basis van samenvattend schaalscore, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

a De maat is berekend op basis van 10 stellingen over non-binaire personen (zie Tabel 86). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = helemaal mee eens; 2 = mee eens; 3 = niet mee eens, niet mee oneens; 4 = mee oneens; 5 = helemaal mee oneens; 6 = zeg ik liever niet; 7 = weet ik niet; 8 = nog nooit over nagedacht). Antwoordopties 6, 7 en 8 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens is de totale gemiddelde schaalscore op de stellingen onderverdeeld in de groepen 'zeer negatief' (1,00-1,49), 'negatief' (1,50-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49), 'positief' (3,50-4,49) en 'zeer positief' (4,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,87 en 0,88.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

Tabel 88 Opvattingen over non-binaire personen op basis van samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^{a b c}

	negatief	neutraal	positief
geslacht***			
man	22	32	46
vrouw	12	27	62
X (genderneutraal)	0	0	100
leeftijd***			
18-30 jaar	21	28	52
30-40 jaar	19	27	53
40-50 jaar	21	28	51
50-60 jaar	17	27	56
60-70 jaar	13	29	58
> 70 jaar	11	36	53
opleiding***			
laag	20	29	51
middelbaar	22	32	47
hoog	10	25	65
religie***			
geen religie of levensbeschouwing	14	27	59
rooms-katholicisme	19	34	47
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	24	32	44
overig	24	19	57

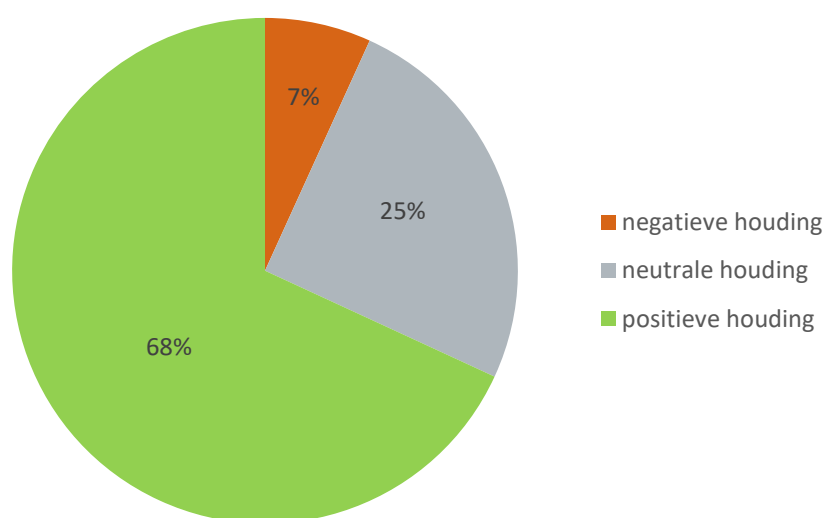
- a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van non-binaire personen.
- b De asterisken geven aan of het kenmerk iets toevoegt aan het multivariate regressiemodel dat verschillen in de samenvattende houding ten opzichte van bisexualiteit verklaart als rekening wordt gehouden met de andere kenmerken. Voor de toetsing van de significantie van de correlaties zijn $p < 0,05$ (**) en $p < 0,01$ (***) gehanteerd.
- c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij aanmelding van het I&O Research Panel (voor deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 77.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

In hoofdstuk 7 'Opvattingen', paragraaf 7.10 over intersekse personen:

Figuur 12 Houding ten opzichte van intersekse op basis van samenvattend schaalscore, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

a De maat is berekend op basis van zeven stellingen over intersekse (zie Tabel 89). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = helemaal mee eens; 2 = mee eens; 3 = niet mee eens, niet mee oneens; 4 = mee oneens; 5 = helemaal mee oneens; 6 = zeg ik liever niet; 7 = weet ik niet; 8 = nog nooit over nagedacht). Antwoordopties 6, 7 en 8 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens is de totale gemiddelde schaalscore op de stellingen onderverdeeld in de groepen 'zeer negatief' (1,00-1,49), 'negatief' (1,50-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49), 'positief' (3,50-4,49) en 'zeer positief' (4,50-5,00). Als van de items, die allemaal aan alle respondenten zijn voorgelegd, een schaal wordt geconstrueerd, is de Cronbach's alpha 0,88.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

Tabel 90 Opvattingen over intersekse op basis van samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^{a b c}

	negatief	neutraal	positief
geslacht***			
man	10	29	61
vrouw	4	22	75
X (genderneutraal)	0	0	100
leeftijd**			
18-30 jaar	11	21	68
30-40 jaar	7	30	63
40-50 jaar	8	32	60
50-60 jaar	5	22	74
60-70 jaar	6	26	68
> 70 jaar	7	20	73
opleiding***			
laag	7	26	67
middelbaar	9	30	62
hoog	4	20	76
religie**			
geen religie of levensbeschouwing	6	22	72
rooms-katholicisme	8	35	57
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	7	32	62
overig	15	19	66

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van intersekse.

b De asterisken geven aan of het kenmerk iets toevoegt aan het multivariate regressiemodel dat verschillen in de samenvattende houding ten opzichte van bisexualiteit verklaart als rekening wordt gehouden met de andere kenmerken. Voor de toetsing van de significantie van de correlaties zijn $p < 0,05$ (**) en $p < 0,01$ (***) gehanteerd.

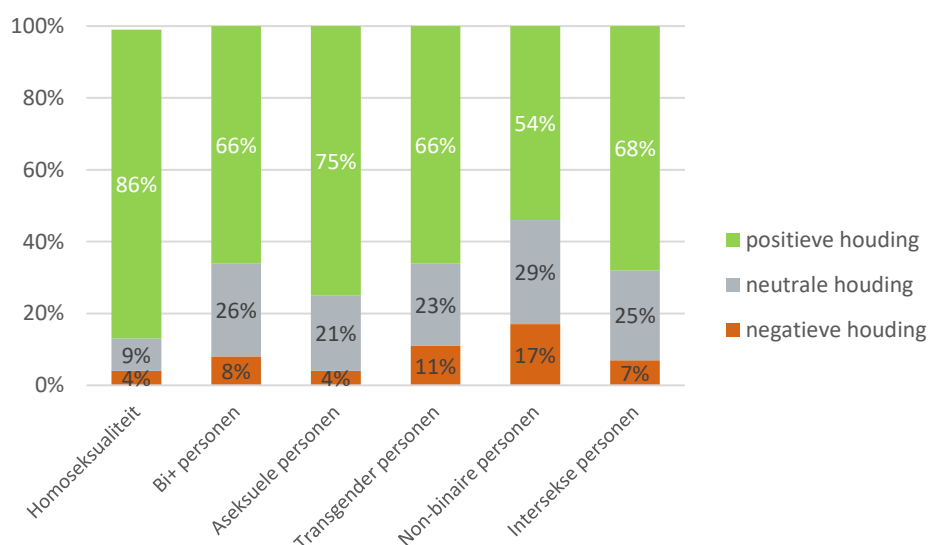
c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij aanmelding van het I&O Research Panel (voor deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 77.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtq+-monitor, 2024

In hoofdstuk 7 'Opvattingen' in paragraaf 7.11 'Samenvatting' komt dezelfde figuur als bij de algehele samenvatting van het rapport terug:

Figuur 13 Houding ten opzichte van homoseksualiteit, bi+ personen, asexuele personen, transgender personen, non-binaire personen en intersekse personen op basis van samenvattende schaalscores, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)^a

^a Op basis van een aantal stellingen per onderwerp, exclusief respondenten die de stellingen beantwoorden met 'zeg ik liever niet', 'weet ik niet' en 'nooit over nagedacht'. Zie hoofdstuk 7 voor toelichting over de stellingen en het aantal respondenten per antwoordcategorie per stelling.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst lhbtqia+-monitor, 2024

